П III 34

Примерак 10 филера

Нова Пошта

„Нова пошта" излази дневно сем понедеоника и дана иза празника у јутро
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагзасло тер 6/I.
Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, четвртак, 29 јануар 1942. Број 18

На Малајском полуострву Јапанци сломили отпор британских трупа

(•)

На Криму Немци одбили сов'етске трупе које су се искрцале

□

Черчил ће на идућој седници Доњег дома поставити питање поверења

Токио, 28 јануар. (МТИ) Према телеграмима са Малајског фронта, јапанске трупе су продужиле са својим општим продирањем у држави Јохоре. И после огорчене и дуготрајне битке оне су успеле да на дужини од 50 километара потпуно сломе отпор Британаца између Ајеритама и Клуанга. У ноћи 26 јануара Јапанци су продужили продирање у три правца: 1. у правцу западне обале, 2. на сингапурском путу који води према средини Јохоре и 3. дуж железничке пруге. У исто време Јапанцима је пошло за руком, да у близини Клуанга отсеку пут за повлачење две хиљаде британских бораца.

Берлин још није заузео став у вези са резолуцијом у Риу

Цирих, 28 јануар. (МТИ) Према саопштењу „Нојес Цирихер Цајтунг"-а, берлински надлежни кругови још увек нису заузели гледиште у вези са одлукама панамеричке конференције, али већ сада се са задовољством констатује у Берлину, да дипломатима из Вашингтона није успело да све јужноамеричке државе наведу на безусловни прекид дипломатских односа са земљама сила Осовине. За одлуку Аргентине и Чилеа признаје се да је она донета свесно одговорности које те две владе подносе. Добија се утисак да јужноамеричке земље не очекују богзна какве помоћи у привредном и војном погледу од стране САД, пошто су последњи порази на Далеком Истоку ослабили могућност давање те помоћи.

Коментари искоцавања америчких трупа у Ирској

Вишн, 28 јануара. (МТИ) Како агенција ОФИ јавља, Министарство спољних послова у Вашингтону још није добило званичан протест де Валере поводом доласка североамеричких трупа у Ирску. Добро обавештени кругови су мишљења да ће Ирска ипак протествовати код владе у Вашингтону. Мишљење је да ће речи де Валере одговарати држави владе и ирског народа, по коме Ирска никада није признала поделу државе на два дела, па је оделила Улстер од Ирске.

Са ирске стране се истиче да је и са историске и са географске тачке гледишта постојала само једна Ирска и да је Де Валера само у име једне Ирске протестовао. У Вашингтону сматрају да ће протест Де Валере услед и стога што је Улстер у ствари један део Ирске.

У вези са уласком америчких трупа у Ирску — пише агенција Стефани, енглеска пропаганда искористиће овај догађај јер је то у интересу да се отклони пажње са догађаја у Африци и Источној Азији. У ствари, искрцавање у Северној Ирској је први корак америчког напада против Ирске, који су Черчил и Рузвелт у Вашингтону већ унапред предвидели. Светско мишљење бројне мисли да би Рузвелт боље учинио да је трупе, које су стоје на расположењу послао у Сингапур или у Аустралију, где постоји потреба за људством и материјалом. Претседник Сједињених држава, међутим, уместо Малајског или Аустралијанског фронта радије је изабрао ирски.

Черчил поставља питање поверења

Будапешта, 28 јануар. (МТИ) Према вестима из Лондона, у упућеним круговима се сазнаје да ће претседник енглеске владе, Черчил, приликом наредне седнице Доњег дома поставити питање поверења. У уторак у подне Черчил је узео реч у Доњем дому и у уводу свога говора, који је очекиван са највећим интересовањем, изјавио је да је после дугог размишљања дошао до закључка да је потребно да позове Доњи дом на гласање поверења. Постоје извесне прилике, рекао је Черчил, када треба пречистити ситуацију, а постављање питања поверења је само нормалан и демократски обичај, док је за мене ово потребно, јер желим и даље да рачунам на поверење Доњег дома у погледу моје политике. На крају је Черчил нагласио да је питање поверења поставио овога пута зато што је „ситуација тешка и по стање још тежа".

У Бразили'и плебисцит треба да одлучи о прекиду дипломатских одлоса са силама Осовине

Лисабон, 28 јануара. (МТИ) — Према мишљењу овдашњих политичких кругова није искључено да ће претседник бразилијанске републике, Варгас, у вези са прекидом дипломатских односа са силама Осовине, поднети предлог да о томе одлучи цео бразилијански народ. То би у истини био први плебисцит у историји Бразилије. У вези с тим указује се на интересантну вест североамеричког листа „Чикаго Трибјун", чији дописник из Рио де Жанеира јавља, да се чилеанска влада обратила молбом бразилијанској влади да све дотле не донесе одлуку о прекиду дипломатских односа док се у Чилеу не изврше избори за народне посланике. Тек тада влада Чилеа биће у стању да поднесе предлог о плебисциту по питању прекида дипломатских односа са силама Осовине.

Извештај немачке Врховне команде

Немачка Врховна команда јавља:

На јужном делу Кримског полуострва после вишедневне борбе непријатељске снаге, које су се искрцале, одбацили смо и скоро потпуно уништили. Немачке трупе су на више места Источног фронта извеле успешне месне нападе. Том приликом запленили смо или уништили оклопне топове и други ратни материјал.

Оружани СС одреди су пред Лењинградом уништили 58 непријатељских малих утврђења.

Ваздушне снаге предузеле су успешне нападе против совјетских концентрација трупа, колона за снабдевање и ваздушних база.

У Северној Африци узајамна извиђачка активност.

Немачки борбени авиони у северној Киренајци бомбардовали су логоре и концентрације моторних возила.

Пристанишне уређаје на Малти даноноћно бомбардујемо.

УЧЕСТАЛЕ БРИТАНСКЕ АВИОНСКЕ НЕСРЕЋЕ НА ПОДРУЧЈУ ГИБРАЛТАРА

Женева, 28 јануар. — Агенција Стефани јавља да су последњих дана на подручју Гибралтара учестале британске авионске несреће. Само у среду три запаљена енглеска бомбардера пала су у море. Узрок ове несреће до сада још није утврђен.

□

АКЦИЈА ЈАПАНСКИХ ВАЗДУШНИХ СНАГА У ОБЛАСТИ БУРМЕ

Токио, 28 јануар. — (ДНБ) Агенција Домеј јавља из Бурме да су јапанске ваздушне снаге у узастопним нападима на поједине важније британске стратегиске тачке постигле рекордан успех последњих дана. Јапански бомбардери су читаве часове сипали бомбе и успели да униште сва војна уређења на том делу фронта. Међу становништвом, ове жестоке бомбардовање изазвало је праву панику. Многи Индуси почели су да беже са својим породицама из Бурме.

Нова пошта

У својој офензиви Јапанци сада нарочито врше јак притисак противу Холандске Индије. Нарочито јаки ваздушни напади извршени су против поморске базе Амбоине на Молучким острвима.

У вези са војним операцијама Тајленда против Бурме и изнад Бангкока је у недељу у зору оборен први енглески авион, који је напао престоницу Тајленда. Становништво Бангкока је тек у недељу поподне сазнало за објаву рата Енглеској и Америци.

Улазак америчких трупа у Ирску изазвао је, како јавља агенција ОФИ, узбуђење у Слободној држави Ирској. Иако нема још позитивних вести о протесту ирске владе у Вашингтону, сматра се као сигурно да ће Де Валера протестовати због овог случаја. Иако овај део Ирске припада Енглеској до протеста од стране владе Ирске слободне државе доћи ће због тога што она сматра да Северна Ирска претставља и географски и историски јединствену целину са Слободном државом Ирском.

У вези са уласком америчких трупа у Ирску, у Италији се сматра, да ће овај корак у ствари енглеска пропаганда искористити само да скрене пажњу са англосаксонских неуспеха у Источној Азији и Северној Африци. Чињеница је, каже дипломатски уредник Агенције Стефани, да је ратни материјал и војска била потребнија на Малајском полуострву или Аустралији. Међутим, Рузвелт је изабрао Ирску, иако тај корак војнички неће значити никакву промену за досадашње успехе сила Осовине.

Претседник финске владе одржао је на једној свечаности говор упућен финском народу, у коме је изложио, шта је потребно да фински народ чини за крајњу победу. Фински народ треба да испуни сада у што већој мери самопожртвовање и национално јединство. То је данас утолико теже што се фински народ налази још увек у опасности са свих страна. Али, он мирно наставља свој рад, испољавајући на тај начин своју вољу за живот.

Претседник енглеске владе, Черчил, одржао је говор пред Доњим домом, у коме је између осталог рекао да су наступиле извесне тешкоће у слању ратног материјала Русији због неповољних временских прилика. Затим се Черчил осврнуо на борбе у Северној Африци и рекао да Ромел још није побеђен, изразивши наду да ће се постићи победа. Британски губици у Либији износе 18.000 мртвих, рањених и палих у ропство, од којих је већи део Енглеза. Затим се у овом говору Черчил осврнуо на писање штампе, која је оштро критиковала неуспехе Енглеза у Африци и на Далеком Истоку. Бавећи се положајем на Далеком Истоку, Черчил је утврдио да је напад на Перл Харбур „укочио" тихоокеанску флоту Сједињених држава, те је на тај начин јапанска флота у водама око Малајског полуострва, постигла преимућство. Изразио је мишљење да ће јапанска поморска надмоћ доста дуго трајати док Англосаксонци не буду толико јаки, да јој задају ударац и промене положај.

На крају је Черчил изјавио да не може бити ни говора о томе да се рат на Тихом Океану сматра другоразредним.

*

Како пише „Хочи-Шимбун", јапански лист, Јапан жели да неодложно обнови досадањи споразум о риболову са Совјетском Унијом. Лист даље указује, да се Совјетска Унија налази у рату са Немачком, те је најбољи савет за Совјете да на основу пакта о ненападању што пре и што тачније уреде своје односе са Јапаном. У вези с тим, међутим, треба поменути и изјаву, коју је бивши енглески посланик у Москви Крипс дао штампи. У својој изјави Крипс каже да су неспоразуми између Совјетске Уније и Јапана старијег датума и да су такве природе да не допуштају веровање у миран споразум

х—г.

Кроз штампу

Мишљење Берлина о искрцавању америчких трупа у Ирској

Берлински дописник „Регели Мађарорсага" под горњим насловом јавља:

Долазак америчких трупа у Северну Ирску надлежни немачки кругови не сматрају неким новим моментом, јер су већ дуже време у Северној Ирској радили војнички инжињери и техничари, тако да су сада само стигли регуларни контингенти трупа. Исто времено указују и на то да се са енглеске стране, у циљу пропаганде, јако искоришћује стизање америчких трупа, као да је уопште и било потребно са америчке тачке гледишта слање ових трупа, како би дали нове наде енглеском народу коме би после велике потрошње материјала и оружја у 1942 могли обећати победу у 1943. Против повлачења паралеле између садањег слања америчких трупа и у прошлом рату, коју подвлачи Лондон, у Берлину наглашују да је сада положај сасвим другачији него што је био 1917, јер не постоји такав сувоземни фронт, где би могле америчке трупе бити бачене у борбу. У Берлину кажу да треба сачекати одјек ових искрцавања у Ирској слободној држави, јер је рано још давати мишљење о томе.

*

„Фигетленшег" пише:

„Јапански дневник „Џепн Тајмс анд Едвертисер", орган близак јапанском министарству спољних послова, објављује опширан чланак у коме се бави могућношћу искрцавања јапанских трупа на североамерички континент. Тврђење, да су САД против евентуалног искрцавања непријатељских трупа потпуно обезбеђене, није умесно и личи на легенду, као што је била легенда о Мажиновљевој линији и о незаузимљивости Перл Харбура и Сингапура. Јапански лист, између осталог, наводи и ово:

„Јапанска флота довела је рат у непосредну близину улаза у залив Сан Франциска. Не треба заборавити ни то, да већ данима у западном обалском подручју Уније у многим варошима свакодневно одјекују сирене на ваздушну узбуну. Треба да се сетимо да су Енглези још 1812 успели, да се искрцају у Мериленд и Луизијану, а америчка флота ни тада није била у стању да то спречи. И с тога није искључена могућност да ће доћи време, када ће се поново искрцати непријатељске трупе на североамеричком тлу.

Ако Филипинска острва и Сингапур буду пали у наше руке, додаје поменути лист, то је питање кратког времена. У том случају само од нас зависи где и када ћемо ударати на непријатеља. Не треба изгубити из вида, да је јапанска флота спремна да у сваком тренутку предузме тоталну офензиву против англоамеричких снага. За сада се делатност јапанских снага ограничава само на то, да се на целом подручју Тихог Океана практично укочи трговина и бродарски саобраћај, али главна снага јапанске флоте у овим операцијама, наравно, не узима учешћа".

*

„Мађар Немзет" у допису свога римског извештача доноси:

— Полако се расветљава положај у вези са држањем држава Латинске Америке. Од свих јужноамеричких држава, Аргентине, Бразилије, Чилеа, Боливије, Еквадора, Венецуеле, Перуа и Уругваја само су Перу и Уругвај објавили рат Италији, а Бразилија, Боливија и Венецуела прекинули односе са силама Осовине. Аргентина, Чиле и Еквадор, међутим, остале су при досадањем неутралном ставу. Сада је такав положај, међутим — конференција још није завршена — да римски надлежни кругови још одржавају свој досадашњи став. У вези са конференцијом, италијански политички кругови већ су објавили да ће оне латинско-америчке државе које су пристале уз захтев Вашингтона, упознати привредно, културно и политичко господарство англосаксонских сила над сопственом цивилизоцијом и независношћу. Ово господарење, међутим, уназадиће привредни живот дотичних држава, много више него што ће због прекида привредних веза трпети Европа и Јапан. Оне обавезе, које су примиле на себе на војном пољу, неће променити војнички положај сила Осовине. У Риму исто тако, са поверењем посматрају жељу Аргентине, Чилеа и Еквадора за самосталношћу".

Дневни лексикон

Бразилија

Бразилија, највећа земља Јужне Америке, једна је од највећих земаља на свету уопште. Површина јој износи 8,550.000 квадр. км. (површина целе Европе је око 10 мил. кв. км.) Број становника не прелази 42 милиона душа.

Бразилија има стварно три дела. Амазонска Бразилија обухвата низију и већим делом још неиспитану прашуму, настањену Индијанцима, којих има света око милион. Затим Обалска Бразилија, на чијем северу живи неких 3 милиона Црнаца, у компактним масама. Јужна Бразилија је једини привредно развијени део некадање „земље папагаја", где и данас још има много ових птица. Она даје четири петине свих државних прихода, у њој су огромне плантаже кафе, и уопште је у томе делу Бразилије сконцентрисан скоро сав живот ове велике државне заједнице.

Политички, Бразилија је федерација састављена из двадесет држава. Званичан државни језик је португалски. Престоница је Рио де Жанеиро, један од најлепших градова на свету. Даље су већа градови још Бахиа, Пернамбуко, Сан Салвадор, Сао Паоло, затим Манаос, важно пристаниште на реци Амазони.

Саобраћајне везе између појединих делова Бразилије су слабе, железница има око 40.000 километара, недостатак сувоземних путева надомећује река Амазона, дуга 6.400 км, веома широка, дубока до 70 метара, тако да је врло погодна за пловидбу.

Досад откривена богатства Бразилије неизмерна су, но пространи неиспитани крајеви крију свакако још већа блага. Производи су: гума, памук, дуван, шећерна трска, какао, пиринач, абоносово дрво, а најважнији је производ кава и каучук. Каве производи Бразилија око четири петине од укупне светске производње, и на светским тржиштима бразилијанска кава стварно држи монопол.

Рудници Бразилије имају злата, диаманта, топаза, гвожђа, угља, бакра, калаја. Засад се највећи број тих рудних вокопина уопште не искоришћује, услед лоших транспортних прилика. Међутим, за привредну будућност Бразилије оне су од највеће важности.

Претседник владе др. Бардоши о мађарско-русинском братству

Будапешта, 28 јануара. — (МТИ). **Овде је изишла из штампе русинска књига у редакцији народног посланика Михаља Демпса, којој је претседник владе, др. Бардоши, написао предговор. У том чланку наводи се, између осталога, и ово:**

Још пре неколико година нас су раздвајале границе, дуж којих су наоружани војници стражарили да спрече мађарском и русинском народу да један другоме пруже братску руку. Али, постојала је једна друга невидљива граница, која је русински народ одвајала од доминантног чехословачког народа и приморавала га кроз двадесет година да ради за другога. За то време русински народ није могао да ужива плодове свога рада, није могао да суделује у културним пословима држава, а није могао ни да добије заслужено поштовање које је његовом раду припадало. Али то двадесетогодишње робовање није могло да избрише из успомене оне историске догађаје, који су ујединили човека са човеком, народ са народом.

Ни претње са страним оружјем нису могле из срдаца мађарског и русинског народа да избришу вечиту заповед савести, коју нам прописују начела поштовања самога себе и народа са којим живимо у братству. Невидљива граница, која је русински народ стеснила међу своје тесноборе планине, била је у то време само за то добра да се остваре политички циљеви Чехословачке. Сваки наш русински брат треба да буде дубоко уверен да само уз пожртвовано родољубље и поштеним радом можемо у границама Карпата створити ону срећну отаџбину за коју се наши војници данас боре. Наши успеси зависе од нас самих и од оног братског стиска руку у коме се сливају срца свију народа Круне Св. Стевана.

Пред евакуацијом источног обалског подручја Аустралије

Будапешта, 28 јануара. (ДНБ) Најновији догађај на ратишту Далеког Истока је да је аустралијанска влада решила да из вароши, које се налазе у источном обалском подручју Аустралије, буде евакуисано све становништво. Ова одлука протеже се на следеће вароши: Порт Дарвин, Коктаун, Кернст, Таунсвил, Брисбен и Мелборн. Из овога се може извести закључак да Аустралијанци рачунају са могућношћу да ће ускоро Аустралија постати поприште борба.

Седница Министарског савета

Будапешта, 28 јануара. — У уторак пре подне, под претседништвом претседника владе д-р Ласло Бардошија, одржана је седница Министарског савета. На овој седници расправљана су текућа питања.

(●)

ИЗ ЧУНГКИНГА ОДЛАЗИ У ЛОНДОН ЈЕДНА ВОЈНА МИСИЈА

Чунгкинг, 28 јануара. — (ДНБ) Према вести енглеске обавештајне агенције, из Чунгкинга ће ускоро отпутовати једна војна мисија за Лондон.

До сада су само Боливија, Парагвај и Уругвај прекинули дипломатске односе са силама Осовине

Будапешта, 28 јануара. (МТИ) Према најновијим вестима из Рио де Жанеира, до сада су на основу одлуке панамеричке конференције у Риу са силама Осовине прекинуле дипломатске односе само Боливија, Парагвај и Уругвај. Заседање конференције у Риу још није завршено, пошто ратни пододбори још увек раде. Тако је на седници у уторак прихваћен предлог Мексика да се ни једна америчка држава не прими дипломатског заступства у интересу сила Осовине. Према једној другој примљеној резолуцији, сви изасланици генералштаба америчких република састаће се ускоро на једној конференцији у Вашингтону.

Важност освајања Кандарије на Целебесу

Токио, 28 јануара. (ДНБ) — У овдашњим војним круговима указује се на то да су операције јапанских трупа на подручју Холандске Индије и Нове Гвинеје од одлучујућег значаја. Наглашава се да је заузимање приобалних вароши Кандари, на острву Целебесу, у исто време важно и са гледишта напада и одбране. Ослањајући се на ово приобалиште, Јапанци се налазе у могућности да затворе морске путеве према истоку између Клорера и Јапанског Мора. У исто време они могу са згодних полазних стратегиских тачака да изврше напад на аустралиску луку Порт Дарвин и ову варош изграде као главну базу за даље операције.

Војна снага Јужне Америке

Јужна Америка неоспорно претставља јаку снагу. Становништво од преко 90 милиона омогућује мобилизацију велике војске. На првом месту стоји међу јужноамеричким државама Бразилија, затим следује Аргентина, па Колумбија, Перу, Чиле, Боливија, Венецуела, Еквадор и Парагвај. Копнена војска свију ових држава заједно може се проценити, у мирнодопском оквиру, на 38 дивизија.

Поморска ратна снага Јужне Америке ни бројем, ни по каквоћи није за омаловажавање. Вредност јој је сад порасла, с обзиром на осетне губитке североамеричке и енглеске флоте. Јужноамеричка флота — рачунајући само од 1920 год. изграђене, даље савремене, или модернизоване старије бродове — садржи следеће јединице:

Аргентина: 2 бојна брода по 28 000 тона, са укупно 24 топа од 30.5 цм, 2 тешке и 1 лаку крстарицу по 6800, односно 6500 тона, 12 разарача, 8 торпедњаче и 9 бродова за постављање односно уклањање мина.

Бразилија: 1 бојни брод од 19.000 тона, са 12 топова од 30.5 цм, 2 лаке крстарице, по 3200 тона 9 разарача, 4 торпедњаче и 6 брода за мине.

Чиле: 1 бојни брод од 32.000 тона, са 10 топова од 35.6 цм, 2 лаке крстарице од 45.000 тона, 6 разарача, 3 торпедњаче и 2 брода за мине.

Колумбија: 2 разарача, 2 торпедњаче.

Перу: 4 брода за постављање мина.

Најзад ваља споменути, да јужноамеричка флота нема носача авиона, а без ових је опасно улазити у ратне операције већег стила.

Вести из — Будапеште

ПРЕПРЕДЕНА КРАЂА ПРСТЕНА

Саветник Мартинчевић пријавио је пре два дана будапештанској полицији да му је бриљантски прстен у вредности од 5 хиљада пенга украден на препреден начин. Оштећени Мартинчевић је дао оглас да хоће свој прстен да прода. У понедељак, дошао је к њему у стан један господин, који се интресовао за скупоцени прстен, и изјавио да је са целом сагласан. Затим је заискао од Мартинчевића да му напише на парчету хартије адресу, пошто прстен жели да купи за другу једну особу. Док је Мартинчевић тражио хартију, непознати је кришом, за трен ока, прстен извадио из кутијице, па ову затим вратио власнику, који није ни слутио да је кутијица празна, — изјавивши да ће се касније вратити. Тек касније приметио је саветник, на своје највеће запрепашћење, да у кутији нема драгоценог прстена. За дрским крадљивцем поведена је потрага.

МИНИСТАРСКА НАРЕДБА У ВЕЗИ СА ПРЕМЕШТАЊЕМ ПРОФЕСОРА И УЧИТЕЉА

У смислу наредбе Министра просвете, молбе за премештај имају професори и учитељи да поднесу службеним путем, најкасније до 15 фебруара. Министар скреће пажњу професорима и учитељима да, услед саобраћајних тешкоћа, само они треба да подносе молбе којима је премештај животно питање. Премештаји иду у делокруг главног директора. Министар унапред упозорава молиоце да, у случају да њиховим молбама буде удовољено, касније више неће бити могуће те молбе повући, нити захтевати њихово стављање ван снаге.

ОДЕОН

Сјајна мађарска оперета од Хуска Јене

Гринц Боб

Силаши Л., Шимор Е., Ковач К., Рајнаи Г., Маклари З., Визвари М., Грегуш З., Биличи Т., Даниш Ј.

РЕКС

Визија на језеру

Одличан мађарски филм

Толнаи К., Шимор Е., Јавор П., Рајнаи Г. и Маклари З.

ПАЛАС

Нови рођак

Одличан мађарски весео филм.

Гозси Ђ., Берки Л., Дели Ф., Перцел З., Тураи И., Гомбасеги Е., Кабош Ђ. и Петеш Ш. 7

АПОЛО

Моја кћи није таква

Духовит мађарски шаљиви филм

Толнаи К., Кабош Ђ., Тураи И., Рајнаи Г., Рожахеђи К.

ИЗ СУДСКЕ ДВОРАНЕ...

Отпремила мужа у болницу за умоболне па продала дрвару

Менцер Лазар, дрвар из Петер-реве, тужио је суду Хејдушка Белу, дрвара из истог места, зато што је за време док се он налазио у болници за умоболне у Сабадки купио бесправно сав материјал и робу која се налазила на дрвари, а које му је продала Менцерова жена и шурак Кон Херман.

Због конкуренције Хејдушка и Менцер стално су се препирали и у мају прошле године, у дворишту синагоге, Хејдушкини људи истукли су Менцера. По договору, Менцерова жена и Хејдушка успели су после тога да Менцера отпреме у лудницу и док се он тамо налазио продали Хејдушки 28 маја дрвару. По повратку из болнице Менцер је тужио Хејдушку суду и тражио да му Хејдушка мора вратити сав материјал или вредност материјала у износу од 16.510,12 пенга.

Оптужени су изјавили да дрвара и није била Менцерова пошто је он дрвару купио из мираза своје жене, а пошто је она сада имала намеру да се растане, бојећи се да јој Менцер неће вратити мираз, она је продала дрвару.

Расправи нису приступили сви сведоци и суд је расправу одложио на неодређено време.

*

Пред судијом појединцем др. Бузогањ Мађашом одржан је претрес Балатон Шандору који је оптужен за крађу. Балатон је 11 новембра 1941 године отишао чамцем на Дунав где је ловио домаће патке. Патке је ударао веслом по глави и доцније их продавао гостионичарима у граду. Суд је установио да је крив и, пошто је био већ двапут због крађе осуђиван, осудио га је на осам месеци робије и на три године губитка часних и политичких права.

*

Фрајхофер Карло, баштован из Ујвидека, одговарао је пред судијом г. др. Бузогањем због осам крађа. Фрајхофер је делимично признао своје кривице. Суд га је осудио на шест месеци робије и на три године губитка часних и политичких права.

*

Вереш Петра, ујвидечког становника, упознао је Балог Јаноша бивши судски стражар са Петровићем Стеваном. У разговору, Петровић је рекао Верешу да има 10.200 динара, а не може да их замени у пенге. Вереш му је обећао да ће он тај новац заменути у Београду где ће за који дан путовати. Вереш је новац примио и потрошио и због тога је доведен пред судију др. Бузогања, пред којим је признао да је примио од Петровића новац, али само 1.020 динара, а не 10.200. После саслушања сведока, који су теретили Вереша, суд је Вереша осудио на годину дана робије и на три године губитка часних и политичких права. Вереш је уложио призив.

Ситне вести из иностранства

Техерански парламент изгласао је, са 88 против 13 гласова, британско-совјетско-иранески уговор.

У Софији, ратни суд донео је пресуду над 11 комуниста, који су вршили шпијунажу у корист Совјета. Главни оптужени осуђен је на доживотну робију, а шесторица других на 15 година тамнице.

У Сан Франциску трајао је пре два дана пуна четир часа аларм за напад из ваздуха. По званичном саопштењу, неколико авиона непознате народности појавило се над градом, али нису бацали бомбе.

Репортажа са села и прела

Баба-Сока износи успомене из старих лепих дана

Када још нису постојале „чарапе од паучине"

Зима. Мраз стеже, а звезде титрају по небу као да и оне осећају ову хладноћу. Електричне сијалице дуж сеоских улица, које је мраз окитио њим, бацају неку чаробну светлост. Све живо бежи у скровиште. Хладноћа је неиздржљива. Али младост не зна за зиму. Заказано је прело. То се брзо рашчуло по селу. Има их на више места. Али, ово је прија са Ченеја; талошкиња. Она и мати саме петнаест ланаца.

Позивам другара, који мој позив прихвата и журимо на прело да видимо ту чувену прију, која је донела пун кофер хаљина, јер гостиће се две недеље.

Док белов лаје под сламом домаћин нас љубазно проводи. У кухињи пред улазни врати у собу, где се одржава прело, рпа обуће разних модела, чак и кломпи, сведочи да је соба препуна.

Тешка атмосфера. Око пећке седе старији, чак и неколико баба које чешљају вуну, а у прочељу под самом иконом седи плавокоса прија. Заиста, лепа је, стасита, па није ни стидљива приликом упознавања. С једне и друге стране, момци и девојке просто се начичкали где је ко нашао место. Све одише младошћу и задовољством. Многе мушке очи су упрте у прију. Она седи између два кавајлера и не зна којем прво да одговори на питања.

Ређају се разне игре: фоте, заклопца, конаци, каплари и др. Атмосфере је све тежа. Домаћин често моја да ветри собу. Грађа, цика, смех. Време пролази. На разлаз нико и не помишља. Дуге су зимске ноћи.

Старији око пећке и не слушају младеж. Они се забављају на свој начин. Баба-Сока чешље вуну и прича. И они се смеју.

Видим да баба-Сока води овде главну реч, довлачим се ближе пећки и питам је:

— Колико вам је година баба-Соко?

— Е... 'ајде погоди.

— Па отприлике, тако око седамдесет, велим ја.

— Е... више. Шесет ипет — одговара поуздано баба-Сока.

Око пећке буран смех.

Почињем да постављам разна питања овој интересантној старици, али једна стрина, која седи у крај пећка, виче:

— Немојте му ништа приповедати сутра ћете сви бити у новинама. Он само гледи кога ће метнути у новине.

— Не фали то ништа — одговара јој баба-Сока и обраћа им се са молбом да јој дам једне новине, јер нема њен баба шта да чита, а кроз један месеца она ће ми их опет вратити.

БАБА-СОКА ПРИЧА О СВОЈОЈ ПРОШЛОСТИ

Вадим из џепа: „Нову пошту" и дајем баба-Соки с напоменом да ми те новине не мора вратити. То је био згодан моменат да нам баба-Сока прича о својој прошлости.

— Да ли сте и ви некад били прија као ова овде, па да се тако много младежи због вас окупило? — питам баба-Соку.

— Још како! И ја сам некад била лепа. Али сад је све прошло. Немам само један зуб. Не смем ни да мислим о томе. И онда је било белила и руменила. Била је онда чувена жабаљска „флек-помада". А за руменило смо узимали црвени папир. И ја сам се некад куштрала. Онда није било на ту електрику. Угрејемо пропасти, — ти свилених чарапа од пропасти, — ти свилених чарапа од „паучине". Онда се носиле сукње до земље. Ципела нисам никад ни имала. У папуча се ишло. Имала је једа жуте ципеле. Али она је била газдичка, па су јој купили у Сегедину. Цело је коло гледало у њене ципеле.

Баба-Сока је мало застала и почела да преврће новине.

— Све када бих и знала читати не вреди кад не видим добро — вели баба-Сока.

— Лепо је то било кад су ускрснуе покладе. Скупимо се момци и девојке па се сиграмо „шапца". Данас не можеш лако наћи ко да ти помогне у послу ни за новце, а онда је била моба, друштво. Није било ни тешко кад се радило у друштву. Ето, шта је сад од ових, — наставља баба-Сока, и показује руком на младеж за столом како се забављају. — И ја сам ишла на прело, али онда се морало прести. Нисам смела отићи кући са прела без пуног вретена.

— Па било је и онда љубави — убацујем, да би мало баба-Сока и о тој теми причала.

— Да, да је било. Само ми нисмо трчали за мушкарцима, као ове данас. Имала сам слепог миша па којег сам хтела, трчао је за мном као слеп. А било је и врачбина. Била је једна баба-Мица-Циганка, та је знала много врачбина. Коме та уради не може никад да се курталише.

— Па како су отприлике изгледале те врачбине? — питам баба-Соку.

„МАСТ" ЗА ЗАЉУБЉИВАЊЕ И ВЕШТИЦЕ

— Па како кад. Састави се неки маст, па га само мало намажемо, па трчи за нама као намазан. А има и у пићу и у јелу. Не мораш ти то све знати.

— Али онда су више бегале девојке, него лепим путем да се удају — велим баба-Соки.

— Шта то фали. И ја сам одбегла. Није то било непоштено. Али сад нема стида. Знаш ти да је и у полу нест'о стидак. То је једно цвеће. Све је то прошло. Никад више она добра мирна времена. Та лако је било онда живети. Купимо за две крајцаре шећера па месимо бундеваре.

— Е... не може се то све ни исприповедати — наставља баба-Сока после мале паузе. Та живило се то онда за три света.

— Кажите ми праву истину. Да ли верујете у вештице?

— Ју!... још питаш. Тешко томе кога се оне лате.

— Па зар могу оне да се виде?

— Види их онај ко је видовит.

— Како то — ко је видовит?

— Па онај који се родио у капи. Знам ја да господа не верују ништа.

Смех за столом и око пећке.

Младеж се полако разилази. Прија озебла под иконом, али они који су је потселили још је не пуштају. Баба довршавају чешљање вуне. Баба-Сока опет преврће новине.

— Дођи ти једаред код нас па ћу ти сваштa приповедати. Дићу ти једну ћурчију главу од божићне печенице, па ћеш видети да ће ти се све жеље испунити — вели ми баба-Сока спремајући вуну да иде.

Разлаз. Свако се опраштa са пријом. У кухињи галама; цика женске чељади. Опет зима. Белов се и ја чује под сламом. На растанку обећавам баба-Соки још једне новине.

Опраштамо се са свима и — са пријом. Журимо кући, а виторог месец смеје, као да је и он слушао колико баба-Сока има година...

Хр. Т. Поповић

Курди, народ између Турске и Ирана, његова историја, живот и обичаји

На турском, иранском и ирачком тлу живи три милиона Курда. Њихово подручје становања зове се у све ове три државе: Курдистан. А Курдистан је језгро земље између четири мора, — Средоземног, Црног, Каспијског, и Перзијског. Курдистан је од најкада био поприште великих ратних похода, око којег су, међутим, војске обично обилазиле, да бију одлучне битке у равници Сирије. Курди су војевали, према току самих догађаја, час на овој час на оној страни. Против Јермена борили су се одувек, а и против хришћанских Асираца, јер то им беху суседи.

КУРДИ СУ ВЕРСКИ ВЕОМА ТРПЕЉИВИ

Курди су, тврди се, доселили се год. 1700 пре Христа са севера. Они говоре иранским језиком и рачунају се међу Иранце. Међутим, супротно овима, они су сунити. Али, сасвим противно од осталих мухамеданских народа, у верском погледу су они веома трпељиви. Они се не устручавају да чак туђинске, хришћанске госте настане у својим мошејама. Жене им иду без вела, раде вредно са мушкарцима у пољу и на дивади, обично су добре јахачице, а умеју и са пушком да баратају. Курдиски младићи и девојке јавно играју заједно, што је за исламске очи нешто нечувено...

Главни приход Курда су њихова стада оваца. Иначе, обрађују њиву, саде и дуван, скупљају лепе лешнике, дивљи мед и неке врсте воћа. Особено је за социјални живот Курда да код њих и жене могу бити — претседници општина.

СЛОБОДУ ЦЕНЕ КУРДИ ИЗНАД СВЕГА...

Курде прилично једнодушно означују као пргави ратоборан народ. У очима околних народа, то су негативне особине, јер оне другоме сметају. Курдиски народ воли своју слободу изнад свега, а нарочито брдски Курди слабо су способни да изграде државу у модерном смислу.

У Турској, нерадо се говори о Курдима, јер се није заборавило какву су они улогу играли у рату за независност државе. С друге стране, покушава се Курде претопити у турски народ, штавише означити их као Турке.

УВЕК ВЕДРИ И РАСПОЛОЖЕНИ, НОСЕ ОНИ ТЕШКЕ ТЕРЕТЕ ПРИ НАЈВЕЋОЈ ЖЕЗИ

О Курдима — прича један странац, путник — имао сам, при пропутовању кроз њихово подручје, иста искуства као и са осталим народима који важе као „дивљи". Они имају, својој мужевности подобан, јако развијен осећај части. У основи су прилично доброћудни, и зато их искоришћавају. У Багдаду нашао сам међу најнижим уличним носачима велик број Курда, но они зато нису губили свест о својој вредности. Свагда ведри и добре воље, пртили су они на својој грбачи тешке терете, у највећој жези, или су тандркали на теретним колима, остављајући за собом огроман облак прашине, преко пустих поља, да негде на граници Ирака натоваре робу. Свагда су спремни били да помогну, и ја сам свагда могао рачунати на њихову сарадњу и помоћ кад би ми се у пустињи нешто десило или кад бих у Багдаду требао поузданих људи.

НЕЗАБОРАВНА СУ РАЗНОБОЈНА БРДА КУРДИСТАНА

Свако ко је пробавио у Курдистану, жуди натраг у ове крајеве, јер не може да заборави тамошња гола брда која се сливају у црвене, зелене, љубичасте, жуте и плаве боје. Међу њима пак леже зелене ливаде са мирисним брдским травама. А на њима Курди чувају своје овце и желе стварно само једно: да буду остављени на миру...

ЛУСТЕРИ, ЕЛЕКТРИЧНЕ ПЕГЛЕ, РЕШОИ, САВ ЕЛЕКТРИЧНИ МАТЕРИЈАЛ најповољније код фирме

185

„Радиотон"

преће Р. Теофановић

Ужвидек, Мусолини 15, тел. 30-63

ВЕСТИ

— Позивају се сви кућевласници и домари да се придржавају наредбе за посипање тротоара пепелом, песком или прпом. Услед непажње кућевласника и домара десила су се два несрећна случаја, којом приликом је настрадала супруга Лазара Ласлоа, стара 42 године, и супруга Тихањи Јаноша, стара 48 година. Обе су несрећно пале и поломиле ногу. На место несреће изишли су органи Станице за спасавање и однели су обе у болницу где им је указана помоћ.

— Возови закашњавају услед великих сметова. Хладни талас праћен снежним вејавицама, који је неколико дана владао над територијом Делвидека, упутио се према северу. Велике хладноће и вејавице налазе се сада у пределу између Сабадке и Будапеште те је услед великих сметва, који су на неким местима потпуно затрпали железничку пругу, дошло до великих поремећаја у железничком саобраћају. Пештански воз, који је требао по реду вожње да стигне у Сабадку у 4.04 часова, стигао је у ½ 10 часова, а за Ујвидек кренуо је у 10 часова, а приспео тек у 13 часова, уместо у 7.35. Воз из Сабадке за Сомбор требао је да крене у ½ 6, а кренуо је тек у 10 часова. Воз који саобраћа на прузи Сегед—Зента стигао је у Зенту такође са закашњењем од 8 часова. Возови из Сабадке према Баји и Зенти обустављени су.

— У Северној Финској 42 степена хладноће. По извештају из Хелсинкија, у целој Финској влада врло оштра зима, уз велике снежне олује. На северу Финске термометар је спао на —42 степена испод нуле. У самој престоници хладноћа износи —35 степени.

— Смрзнут на улици нађен је у Будатетењу 38-годишњи Франц Бергер. Утврђено је да се он напит враћао из биртије кући, но на улици га је алкохол савладао, те је легао на тротоар, где се преко ноћи смрзао.

— Звер мати. Тридесетогодишња жена занатлије Беле Долежала у Кишпешту, желећи се отарасити свога детета старог шест месеци, изударала га је штапом по глави тако да је умрло. При испитивању, она је покушала да се начини умоболна, али се испоставило да је њено душевно стање нормално, а чедоморство је починила да би се безбрижније могла забављати. Предата је суду.

— Одгођен балнеолошки конгрес у Марошвашархељу. Балнеолошки конгрес који је Савез бердељских купатила намеравао приредити у Марошвашархељу од 31 јануара до 2 фебруара, одгођен је, због саобраћајних ограничења, на неодређено време.

— Железничка ограничења у Португалији. Због све веће оскудице угља, управа државних железница у Португалији одлучила је да саобраћај ограничи. Тако ће и брзи воз који је свакодневно саобраћао између Лисабона и Порта, — уједно и најбржи воз Португалије, — отсада вероватно саобраћати свега двапут недељно.

— У Нађкањижи осуђен је од првостепеног суда на шест и по година адвокат Шандор Лихтенштајн, кога је пријавио будапештански трговац дрва да је Лихтенштајн, као његов правозаступник, без његовог знања подигао на кућу му зајам од 30 хиљада пенга. Оптужени адвокат признао је да је у последње време чинио сличне преваре и фалсификовање докумената. Пре суда није још правомоћна.

— Кажњени због повишења цена. У Коложвару, Одбор за сузбијање скупоће казнио је са 50 пенга глобе месара Шандора Гача, који је телетину продавао по скупљој цени од прописане; суд је ову пресуду пооштрио на шест месеца робије. Исто тако је са шест месеци робије кажњен трговац мешовите робе у Тисафиреду, због скупљег продавања хлеба.

— Ујвидек добија још један ђачки интернат. Поред већ постојећег интерната, Ујвидек добија решењем Министарства просвета још један ђачки интернат, који ће бити смештен у просторијама које сада заузима Сирочадски сто (бивши Добровољачки дом) у Алфелди улици. Сирочадски сто преселиће се у војне бараке на путу за Сабадку. Потребним преоправкама приступиће се чим се пролепша време и надлежни верују да ће све потребне припреме за пресељења бити завршене до маја месеца.

— Подморски тунел, најдужи досад на свету, завршава се сада у Јапану. Тунел везује јапанско острво Хондо за острвом Киу Шију које лежи јужно од овог, а дужина му износи 8000 метара. Тунелом ће ићи брзи воз. Очекује се да ће већ током ове године отпочети овај железнички саобраћај испод мора.

— Напрасна смрт конзула Едла. У згради Министарства спољних послова нађен је мртав 61-годишњи главни конзул Тивадар Едл, који је радио у Политичком одељењу. Едл је имао и свој стан у истој згради, и приликом бављења у купатилу нагло му је позлило те је наскоро умро. Држи се да је узрок његове смрти срчана капља.

Између Ујвидека и Будапеште сада саобраћа свега један воз. Управа државних железница, у вези са најновијим поновним ограничењем у саобраћају, објављује да ће отсада између Ујвидека и Будапеште саобраћати свега један пар путничких возова, пошто је брзи воз Сабадка—Будапешта, који је имао везе са Ујвидеком, обустављен. Једини воз из Ујвидека полази увече за Будапешту у 20.33 часова. Супротни воз из Будапеште стиже у 7.33 часова изјутра у Ујвидек. На овој прузи саобраћа још један пар возова до Сабадке, који полази из Ујвидека у 4.38. а стиже у 23.35. Услед великих вејавица у околини престонице возови, који су последњих дана стизали из Будапеште, имали су велико закашњење.

— Супруга Мађар Ђерђа, становника Сабадке, јула месеца прошле године отишла је од куће на посао, а своју двогодишњу ћерчицу оставила је на чување својој старијој шестогодишњој ћерци. Док се старија играла, мала Аница изишла је на улицу, отишла до јарка пуног воде упала и удавила се у њему. Због немарности мајке, Окружни суд у Сабадки осудио ју је на месец дана затвора. Пресуда је правомоћна.

— Варга Карољ и Пертић Габор купили су заједнички дебело свинче изнад максимиране цене, заклали га и продавали такође изнад максимала. Суд их је осудио на по 150 пенга новчане казне.

— Фризерске радње отворене пре подне на дан 2 фебруара. Секција фризера Занатлијског удружења саопштава својим члановима да ће у понедељак, 2 фебруара, на дан католичког Сретења, фризерске радње пре подне биће отворене, а после подне затворене.

— Пожари у Сабадки, услед прекомерног ложења. Последња два дана избили су у Сабадки на више места пожари, услед прејаког загревања пећи. Тако је избио пожар у стану удовице Нађ, у Верешмартијевој улици, затим се запалила таваница у соби Урбана Дера у Скендербеговој улици, исто и у кући Матије Вереша у Утолшо улици. У сва три случаја узрок пожару је прекомерно загревање непропису изграђених пећи. Захваљујући брзом посредовању ватрогасаца није пожар нигде проузроковао веће штете.

— Супруга Ледењак Антала продавала је на пијаци у Сабадки млеко изнад максимала. Окружни суд у Сабадки осудио ју је због тога на 30 пенга новчане казне.

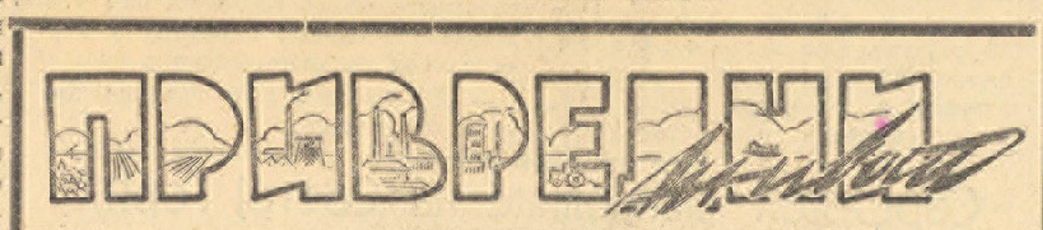

Пољопривреда у Пољској

У генералном гувернеману Пољској, преображај пољопривредне производње на основи измене плодореда био је од одлучна утицаја на повишење жетвених приноса. Тако је површина засејана махуњачама порасла од 1939 године за 70 процената, површина шећерне репе за 35, кукуруза чак за 200 процената. Повећала се и производња уљарица. Засађивање беланчевинасте сточне хране стално напредује. Нови путеви потражени су за унапређење воћарства и повртарства; досадашње површине засађене поврћем проширене су за 30 процената. У плану је оснивање једне велике установе за баштенску културу.

Примена пољопривредних машина била је у некадашњој Пољској посве недовољна: последњих година, н. пр. целокупна количина трактора износила је свега 200. Данас се у девет преуређених творница израђују, по утврђеном програму, једноставнији пољопривредни стројеви и алати, а сем тога је из Рајха досада унесено 500 трактора, 200 великих вршалица, 200 мањих, и десетине хиљада других пољопривредних машина и алата.

Нарочито је морала бити обраћена пажња обнови сточарства. Од пролећа 1940 до јесени 1941 увезено је у циљу поправке сточних грла: 150 коња, 9569 говеда, 132.430 свиња, 20.615 оваца и 6000 кокоши. Данашње бројно стање свиња цени се на округло један милион.

Обраћена је, даље, пажња и уређењу тржишта, у коју сврху је организовано, на широј основи, задругарство, подигнути су силоси за храну, и друго. Знатно је унапређено и млекарство. Данас раде у Пољској 428 млекарских установа, под немачком управом.

*

ИЗВОЗ МАЂАРСКЕ СИТНЕИНДУСТРИЈСКЕ РОБЕ

У своме недавном саопштењу о раду Завода за извоз ситнеиндустријске робе, који делује заједнички са Трговачком и индустријском комором у Будапешти, саветник Фелкаи изјавио је да, откако поменути завод ради, извоз мађарских производа мале индустрије из године у годину расте. Минуле године, отпремљено је у иностранство разне ситне индустријске робе у вредности од 5.872.000 пенга.

Велика се брига води о томе да се извози само она роба чијих сировина има у држави у довољним количинама. У прошлој години извезено је предмета намештаја у вредности од преко 2 милиона пенга, чешљарске робе за 660.000 пенга, украсних дрвенарија за 450.000 пенга и за 176.000 пенга других ситнарија, — затим рукавица, фотографских предмета, дрвених ђонова, налив пера и др., и најзад, у мањим количинама, женског одела и белог рубља.

У ПАЖЊУ П. ПРЕТПЛАТНИЦИМА. Умољавају се п. претплатници, да приликом попуњавања чековних или поштанских упутница, исте читко исписују, јер се у противном стварају непотребне компликације, нарочито приликом експедовања листа. Исто тако умољавају се сви они, који нам шаљу новац, да на полеђини увек назначе за што шаљу новац: за претплату, оглас итд.

ВЕСТИ ИЗ ХРВАТСКЕ

ПРОСЛАВА КАРЛОВАЧКОГ МИРА У ЗАГРЕБУ

Загреб, 28 јануара. (ДНБ) Немачка народносна група у Загребу прославила је у недељу 243 годишњицу склапање Карловачког мира и том приликом приређена је свечаност у спомен принца Еугена. Карловачки мир склопљен је 1699 год. после тријумфалне битке принца Еугена код Зенте (1697) са турском Портом. Аустриски цар Леополд I добио је тим миром све Угарске земље, изузев Баната, који је још остао под Турцима.

АКЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНУ ОБНОВУ ХРВАТСКЕ

Загреб, 28 јануара. (ДНБ) Заједничком уредбом, министар трговине, финанси ја и правде сала је дефинитивно решено питање досадањег делокруга разрешене Дирекције за привредну обнову и народну исхрану. Послови Дирекције за народну исхрану поверени су Министарству трговине. Остали послови поверени су Министарству финанси ја, коме је стављено у дужност да ради санирања нерешених привредних проблема оснује засебно одељење за управљање државним добрима.

ОБУСТАВЉЕН ПОГРАНИЧНИ ПРОМЕТ ИЗМЕЂУ СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ

Загреб, 28 јануара. — Поеме једном званичном саопштењу између Србије и Хрватске, почев од 27 јануара, прекинут је сваки погранични саобраћај до даљег наређења.

ОСНОВАНО ДРЖАВНО ФИЛМСКО ПРЕДУЗЕЋЕ

Загреб, 28 јануара. (ДНБ) — У Загребу је основано државно филмско предузеће под називом „Кроациј а филм" које ће се налазити под контролом Министарства за пропаганду. Циљ овог предузећа биће да производи домаће недељне смотре, научне, друштвене, пропагандистичке и рекламно техничке филмове, којима ће се пропагирати државни национални интереси. Ови филмови биће у првом реду намењени провинцији а најбољи од њих приказивани у иностранству.

Анегдоте из живота великих људи

ПРЕМА ПОТРЕБИ...

Бернар Шо, који је веома познат због своје заједљиве критике, једном се презриво изразио о некој комедији, коју је написао члан првог лондонског друштва. Писац комедије ј беснео. Једне вечери примети Шоа у фојеу неког позоришта и бесно приступивши му изјави му у лице, да он ништа не разуме од литературе.

— Између нас не постоји велика разлика, каже Шоу. Ви пишете за новац, а ја због части.

— Имате право милорде, одговори Шо сасвим мирно. Сваки од нас труди се да стекне и заслужи оно што нема.

Свет око нас

Љубав не зна за границе ни препреке

Венчање метузалемског брачног пара у Лондону

Да ли човек има двадесет или осамдесет година, то са гледишта љубави заиста није нимало важно. Да је то тачно, доказује случај, који се десио недавно у Лондону, а који је по својим појединостима карактеристичан по данашње прилике у модерном животу. Главни јунак ове љубавне афере је један осамдесетогодишњак, а главна актерка има данас 75 година.

Угледни лондонски занатлија Џемс Кестл је пуних 50 година живео у савршеној хармонији и брачној срећи са својом женом. Али једног дана, старица се преселила на други свет, услед неке тешке болести. Кестл умало није умро од великог бола и јада, јер је своју жену кроз шест деценија обожавао и неизмерно волео.

Трговац Џон Шипли и његова супруга били су пријатељи брачног пара Кестл. Сваког дана скоро долазили су код њих у госте или су Кестлови опет одлазили код Шиплиевих на ручак и вечеру. Скоро увек су били заједно. Ово легендарно пријатељство било је познато у целом предграђу и два стара брачна пара била су годинама окружена највећим симпатијама суседа и познаника.

Али једног дана је и стари Џон Шипли склопио своје старе, умрлог очи. Г-ђа Шипли је остала удовица. Шта се могло учинити? Удовац Џемс Кестл и удова г-ђа Шипли с. једног дана, одмах после протекле жалости за покојним Шиплием, решили да се венчају.

А једног дана је Кестл рекао удовици:

— Ја осећам, драга пријатељице да сам смртно заљубљен у вас. Мало чудно за једног старца, али је верујте ми, права истина!

Г-ђа Шипли је на то одвратила да је и она до ушију заљубљена у свог дугогодишњег пријатеља, па су се лепо и брзо споразумели да иду пред олтар и проведу последње дане живота под једним кровом у Кестловој кући. Намештај је састављен, свадба је била весела и протекла у најбољем расположењу. Метуласемски брачни пар је за време свадбене гозбе играо и певао и својим младалачким темпераментом постидео многе млађе госте. А сам младожења је одржао здравицу у којој је, између осталога, рекао и ово:

— Љубав не зна за границе, препреке ни године!...

Свршетак републике на Светој Гори

Грчка влада предузела је корите да укине самосталност калуђерске републике на светом брду Атосу. Та република од 20 манастира, која је пре рата била сматрана потпуно самосталном, пошто Висока Порта своја права суверенитета није искоришћавала, била је после рата придружена грчкој држави, задржавши своју аутономију.

Грчка држава је постепено потковавала ту самосталност увођењем своје полиције, свог суда, а поред тога је прилично окрњила и привредну основу самих манастира, заплеснивши манастирска пространа имања на грчким острвима и у Македонији. Протести калуђера код Друштва народа остали су без успеха. Најзад је држава присилила калуђере и на војну службу, односно обавезала манастире да не приме ниједног калуђера који није одговорио војној обавези.

Формално се необична република Атос респектовала само у толико што је за њу било надлежно грчко Министарство спољних послова. Та последњи остатак некадање самосталности сада је такође уклоњен одлуком грчке владе на основу које је та република потпала под надлежност Министарства просвете.

Судбина Атоса увек је интересовала и друге православне земље, пошто се поред 17 грчких манастира налази овде и по један бугарски и руски, као и српски манастир — Хилендар.

НОВ ИЗУМ ПРОТИВ БАШТЕНСКИХ ЛОПОВА

Један немачки проналазач патентовао је недавно нову врсту лепка за који тврди да ће моћи у практичном животу наћи свестрану примену. Премазивањем ове смесе преко грања, стабљика и лишћа, воћа и поврћа може се са сигурношћу спречити свака крађа, пошто се лепак прилепљује за одело лопова и он не може да се извуче из простора на коме је хтео да изврши крађу. Овај проналазак биће ускоро испитан пред једном стручном комисијом.

ШКОЛА ЗА БЛИЗАНЦЕ У ИТАЛИЈИ

У Риму је основана недавно, школа у коју ће се примати искључиво близанци. У ту школу моћи ће се уписивати деца близанци из свију крајева Италије. Нарочити психолошки стручњаци биће постављени за наставнике у тој школи, како би практично могли да проучавају духовни и телесни развитак близанака. Они ће на крају школске године о томе написати опширне реферате за психолошко испитивање.

КАД ЈЕ БРИЈАЊЕ БИЛО ЗАБРАЊЕНО

У старом Риму брада и бркови су важили као симбол младости код мушкараца. На тај начин постојао је пропис по коме су млади Римљани пуштали браду да им израсте и обраћала на њену негу велику пажњу. Једно време постојала је строга забрана за бријање у целој Римској царевини. Доцније је та забрана модификована, на тај начин да је мушкарцима дозвољено да се тек почев од четрдесете године могу бријати.

БАНКНОТЕ КАО ОГРЕВНИ МАТЕРИЈАЛ

У чешкој вароши Буђејовице десио се недавно необичан случај. Чиновник Јан Рахода добио је недавно повишицу плате и у част тога својски се напио и касно ноћу дошао кући. Кад је изјутра устао да заложи пећ он је извадио из џепа свежањ новина и потпалио ситна дрва за ватру. Тек кад је пламен букнуо он се сетио да је између листова новина оставио 6.000 круна у банкнотама.

Наука и живот

МОРСКИ ВАЗДУХ УБРЗАВА ПОРАСТ НОКАТА

Доказано је да нокат на руци расте недељно по један милиметар. Према том прорачуну, ноктима би било потребно да израсту до своје нормалне величине, која износи сваки метар и по, сто пет дана. Дифузматра да је ноктима потребно 12 до 138 дана да израсту до своје нормалне величине. Међутим, тачно је да некима нокти брже расту, а некима спорије. Исто тако, једном брату расту у младости, другом у зрелијем добу. Један стручњак, који се бавио тим питањем, констатовао је да је једном младићу старом 28 година, нокат потпуно израстао за 12 дана, другом за 159 дана, трећом за 5 дана, четвртом за 110 дана, а једном седамдесетшестогодишњаку за 14 дана.

Досадашњим испитивањима утврђено је да морски ваздух знатно убрзава пораст ноката, а дубока жалост заустављ а растење и шкоди њиховом саставу.

*

ОДВИКАВАЊЕ ОД ХРКАЊА

Хркање долази од неправилног дисања, а производи га вибрација ресе. Оно није везано за године старости. Најчешће се јавља код особа које спавају на леђима и за време спавања држе отворена уста, надаље, код особа које пате од катара у носу и гркљану, ако имају велике грајнике и ако просторија у којој се спава оскудева у свежем ваздуху. Многи хрчу и од умора. Хркање је понекад тако јако да се и сам „аутор" пробуди од хркања.

Одвикавање од хркања није препоручљиво само са естетске стране већ и са лекарског гледишта. Ваздух много хладнији улази у плућа, услед чега може да настане прехлада, а и бацили много лакше улазе у организам. Одвикнути се може спавач. Да би се спавач одвикао од хркања потребно је, на првом месту да се навикава на спавање са затвореним устима и по страни, а не на леђима. За навикавање спавања са затвореним устима препоручљиво је везивање главе испод браде, а за спавање по страни обавијањем грудног коша и везивањем чворова на леђима. Много помаже и масирање пеленгала пред спавање, а за навикавање на дисање кроз нос препоручљиве су разне помаде.

НАЈЛЕПШИ ПОКЛОН ЗА СВАКУ КУЋУ

Са бачких равница

ИЗДАЊЕ СРПСКИХ НОВИНАРА КЊИГА СЕ МОЖЕ ПОРУЧИТИ ПРЕКО НАШЕ АДМИНИСТРАЦИЈЕ И СТАЈЕ 2 ПЕНГА. КО НОВАЦ ПОШАЉЕ УНАПРЕД ДОБИЈА КЊИГУ О НАШЕМ ТРОШКУ.

ПРОБЛЕМ БРОЈ 3.

Олас Имре (Будапешта)

Бели:
Kg4, Df7, Te6, Td3, Sd4, Sb8, La2, La7, Pa2, a3 (10).
Црни:
Kd5, Db6, Tc4, Td8, Sh4, Pf3, g6 (7).
Мат у два потеза.
Решење проблема бр. 1. De7.
Правилно решили: Марић Рудолф (Гвидек).

ШАХОВСКИ КАЛЕНДАР ЗА 1942 ГОДИНУ

На Нову годину изишао је у Цириху шаховски календар за 1942 годину, а издао га је Хенри Гроб, шаховски мајстор. Нарочито је интересантно, да је на унутрашњој страни корица израђен један џепни шах од картона. Затим следи календар, а после се набрајају сва шаховска швајцарска удружења и секције, као и нека иностранa из 1941 године. Затим правила врховног шаховског савеза, табеле за турнире и табеле за кајсање по колима, и швајцарски турнир систем. Швајцарски шаховски мајстори су сви набројени, а од њих је унесен и животопис. Потом је дао интересантан чланак надавича из разних шаховских области, који се завршава са хумористичким шаховским анегдотама. При крају је неколико оригиналних проблема и студија швајцарских аутора, на крају око 150 страна у јаком поњезу формулара за хартије са диаграмом.

ШАХ У САБАДКИ

У Сабадки је почео првенствени турнир за годину 1942. Учествује 19 прворазредних играча. Редовно се игра у кола уторком и петком, а у недељу висеће партије. До сада су одиграна два кола. У водству су Ховиц и Лендвај са 2 поена.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

Љубав у аутобусу

Хранислав Т. Поповић

Тога дана у једној елитној кафани одржавао се састанак матураната из 192.. Музика је трештала, а песма и вино дупуњавали су одлично расположење овом необичном скупу људи разних положаја, који су се скупили да оживе успомене из безбрижног ђачког доба пре 10 година.

Кад се расположење мало стишало, неко је узвикнуо:

— Хајде, Симо, сиђи и ти мало у море прошлости па нам се исповеди. Као да те сада гледам како си кицошки носио капу и мале брчиће.

Сима се дигао. Загасио остатак цигарете и почео:

— Другови! Видим да је ред да и ја нешто изнесем из успомена. Ја ћу вам се заиста данас исповедити и ви ћете се изненадити какав ми се малер једном десио. Ви знате, да сам ја ваш друг по школи тек из осмог разреда. Из Н... гимназије као осмошколац исписао сам се по савету разредног старешине јер сам „закрмачио" код „Белог вола" и уписао се у Б. П. После уписа вратио сам се у Н. по ствари и на путу у аутобусу, када сам путовао за Б. П., упознам се, са једном младом, лепом, љупком „лафицом". То је било онако „на бомбу". Нема говора, била је лепа. Упознао сам је са мојим случајем и изнео јој све потешкоће које ме очекују у новој средини; како ће проћи доста времена док не заборавим Н. и не навикнем се у оној селендри.

Она ме је храбрила да ће Б. П. пријатно место, да ћу наћи пуно разоноде.

— То све зависи од вас, госпођице, — рекао сам јој.

— Како од мене? — упитала је лоцљвенивши.

— Па када бих могао бити често у вашем друштву не бих марио и десет година да седим у Б. П. — рекао сам јој одважно и дотакао се, случајно, њене руке коју је држала на коленима.

Аутобус је стао. Упитао сам је, да ли ће вечерас изаћи на корзо. Рекла је да неће, јер ће већ бити касно. На растанку сам јој рекао: „Волим вас", нашто ми је она одговорила стиском руком и „Довиђења сутра увече".

Био сам срећан што сам већ први дан постигао успех. Био сам чак и горд, што сам, такорећи, освојио тако лепу и необично интелигентну девојку. И у мени се рађала једна нова љубав, силна, неодољива...

Сви су са напрегнутом пажњом слушали Симину исповест и са нестрпљењем очекивали обећано изненађење.

— Отишао сам у школу, — наставио је Сима — пошто је мало подмазао грло шприцером. У разреду сам се упознао са колегама и колегиницама. Наравно, све су очи биле упрте у новајлију, што ми је било врло непријатно. Сео сам у последњу клупу и писао „ћалцу" писмо, да ми пошаље паре за стан и да морам купити све нове књиге.

Ускоро се чуло школско звоно, а по распореду први час је била географија. Приметио сам да ме колегинице нарочито фиксирају, али то није значило ништа за мене, јер моје су мисли биле упућене само њој.

На вратима се појавила наставница са дневником и по обичају сви су устали. Ја нисам устао. Покушао сам да устанем, али нисам могао; нисам имао снаге. Прозори, табла, слике, катедра и наставница, све се вртило пред мојим очима. Крупан зној ме је на мах пробио.

— Да, тако вам је то било онда — рекао је Сима после мале паузе.

— Па добро, па шта је онда даље било од те твоје љубавне приповетке? — упитао је Бранко.

— Па није било ништа, јер наставница географије била је моја љубав из аутобуса.

И тако сам ја, браћо моја, још тога дана „запалио колебу" и преселио се у В. код вас — завршио је хладнокрвно Сима и испио остатак шприцера...

СВАКО ЗАШТО ИМА СВОЈЕ ЗАТО

Молим те, кажи ми, зашто је твоја жена данас тако љута?

— Прво се наљутила на служавку. После се наљутила на мене, што се нисам наљутио на служавку. Сад је опет љута на себе, што се наљутила на мене, што се ја нисам наљутио на служавку.

Авантуре „јаганске Мата Хари" пре рата (6)

Лепа јапанска шпијунка је дуго посматрала строгог иследника и никако није скидала поглед са њега. Затим се кокетно осмехнула и сталоженим, лекерним гласом почела:

— Ви ме оптужујете нечим, о чему ни појма немам. Ја никада у животу нисам ни помислила да постанем шпијунка, тим пре што ми то није било потребно због тога, што ми је отац оставио огромно имање у наследство. Дошла сам у Кину да уживам у ластима и лепотама живота и да проводим живот слободне и независне жене. И стога је фантастична бајка оно, што ми се сада намеће. Не може се ни замислити да се неко може и сме бавити шпијунажом, кад у Кореву располаже са раскошном вилом, има улог у износу од 500.000 енглеских фунти у шангајској Народној банци, а на себи носи наките, који представљају читаву имовину! Како би и могли да замислите, господине генерале, да се ја срозам до ниво а једне подмукле и лажљиве уходе? Не, то никако не бих чинила, јер неизмерно ценим свој живот и слободу! И зато вас молим, да ме ослободите сваке оптужбе!

Док је ове речи изговарала, она се стално, слатко, безазлено смејала, простосрдачан јој је био израз лица, а глас јој је потсећао на цвркутање најумилније птице. При томе је своје крупне, лепе очи са чуђењем уперила у старог генерала и у свему понашала се толико присебно и флегматично, да је и сам намрштени генерал поверовао да је ова лепа млада жена заиста невина.

НА ПРАГУ СМРТИ

Када је саслушање јапанске шпијунке Јошико Хаваки доцкан у ноћи најзад било завршено, она је стекла утисак да је цело ово саслушање била само обична бирократска комедија, формалност, коју треба обавити за љубав законских прописа, иако је и сам генерал, који је саслушао, био склон веровању да је лепа Јапанка заиста невина, признајући да су њени искази били довољно снажни да докажу њену невиност.

Ту ноћ Јошико Хаваки је провела без сна, али се ипак није нимало узнемиривала и спокојно је гледала у будућност, која је сада за њу била више него неизвесна. Па ипак, једно јој је било сигурно: у зору, кад буде још једном изведена пред генерала, чуће своју смртну пресуду. И с тим сазнањем је била потпуно умирена. А убрзо се уверила да је ова зла слутња није преварила.

Јошико Хаваки је са још 45 лица, која су такође била осумњичена за шпијунажу на штету кинеске државе, после веома кратког поступка осуђена на смрт стрељањем и сви осуђеници су убрзо били изведени из судске зграде. Док је тужна поворка ових људи, које је вребала незајазива смрт, корачала осамљеним друмом, који је водио на удаљену пољану у близини Шангаја, јапанска шпијунка је овако резоновала:

— Суд није имао никаквих доказа против мене, на основу којих би ме могао осудити на смрт. Ни овај јутарњи претрес није личио на прави судски поступак... Моја је кривица, са правног гледишта, била само у томе, што сам била имућна, кокетна, нисам ништа радила и заљубивала лакомислене мушкарце. И на тај начин сасвим је логично, да су моји непријатељи нашли за себе најзгодније решење: ова опасна жена треба што пре и без икаквог скретања пажње заувек да ишчезне...

То јутро је било суморно, магловито, хладна влага спуштала се као нека мора на осуђенике, а оштар ветар је парао кожу овим људима, који су на рукама имали тешке ланце. Стражари, који су их у великом броју пратили, држали су своје пушке на готовс. Слика која није нимало могла да одушеви младу Јапанку, која је осећала да се налази на прагу смрти.

Најзад је поворка осуђеника стигла до шангајског бедема број 7. Испод бедема повлачио се дуг и веома дубок ров, у коме се котрљала хладна и запрљана и суводљиво вода из варошког канала. Сада већ нису били више далеко од губилишта.

На сивим и од самртног страха изнакаженим лицима деликвената одражавала се језива стрепња и сви су они са сигурношћу осећали, да већ кроз неколико минута морају умрети...

В. Спасић

Данас

Четвртак, 29 јануара 1942 године
Часне вер. ап. Петра. Ромило Раванички.

Сунце излази у 7.10 часова, а залази у 17.19 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Грозингер м-р Јован, Мусолини пут 80 (телефон: 27—40).

Полезиљ-апотека, II Ракоци Ференц улица 124 (телефон: 83—74).

*

РАДИО

За 29 јануар.

БУДАПЕШТ: 6.40: Буђење, гимнастика. ● **7.00:** Вести, саопштења, јутарња музика. ● **8.00:** Вести. ● **10.15:** Циганска музика. ● **11.10:** Извештај о водостају. ● **11.20:** Песме уметника са грамофонских плоча. ● **11.40:** Приповетка. ● **12.00:** Звона, молитва, химна. ● **12.10:** Забавна музика. ● **12.40:** Вести. ● **13.20:** Тачно време, извештај о водостају. ● **13.30:** Час Црвеног крста. ● **13.45:** Музика за игру. ● **14.30:** Вести. ● **14.45:** Читање програма. ● **15.00:** Курсеви и нијачне цене. ● **15.20:** Концерт ватрогасног оркестра. ● **16.15:** Час русинских слушалаца. ● **16.45:** Тачно време, вести. ● **17.00:** Вести на словачком и русинском језику. ● **17.15:** Грамофонске плоче. ● **17.45:** Пољопривредно предавање. ● **18.15:** Музички одломци из филмова. ● **18.45:** Приповетка. ● **19.00:** Вести на мађарском, немачком и румунском језику. ● **19.20:** Предавање. ● **19.35:** Оперетска претстава. ● **21.40:** Вести. **22.10:** Продужење оперетске претставе. ● **22.45:** Мађарске народне песме. ● **23.00:** Вести на немачком, италијанском, енглеском, француском језику и есперанту. ● **23.25:** Виолински концерт. ● **24.00:** Вести. ● **0.15:** Час Црвеног крста.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту 20.33 (особни), (од Сабадке брзи за Будапешту).

За Сабадку 4.38.

За Зомбор 4.06, 10.54, 13.50 (Сепли-гет-Палићка), 17.26.

За Тител 6.15, 14.02 и 20.20.

За Сенту-Сегед 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40

Из Будапеште 23.14 (особни, стиже у Ујвидек у 7.35).

Из Сабадке 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

Из Зомбора 7.32, 9.15 (само из Палићке-Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из Тителе 5.29, 15.30, 19.10.

Из Сегеда-Сенте 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

МИТИЋ, ИГРАЧ БСК-А, НАЈБОЉИ ЈЕ СТРЕЛАЦ У СРБИЈИ

После завршеног зимског такмичења у Србији, о којем смо опширно писали, палo је укупно 177 голова, а на челу голгетера налази се млади играч БСК-а, Митић, са 20 постигнутих голова. Прате га Рајлић и Дреновац, играчи С. к. 1913 (бивша „Југославија"), са по 12 датих голова.

Поредак је следећи:

20 голова: Митић (БСК).

12 голова: Рајлић и Дреновац (1913).

10 голова: Стевков (1913).

8 голова: Хорватиновић (БСК) и Апа Петровић (1913).

Интересантно је подвући да је БСК-ова навала дала укупно 58 гола, а одбрана није примила ни једног.

Најгоре се пласирао Раднички, који је дао свега један гол, а примио 31.

СПОРТ

„Панамеричке олимписке игре" одржаће се ове године у Буенос Ајресу

Већ пре две године одлучено је да се почев од 1942 године па надаље сваке четврте године приреде у олимписком облику панамеричке олимписке игре.

Као приређивач ове прве Олимпијаде примио се Буенос Ајрес, где ће се сада и одржати ова такмичења.

На овим олимписким играма биће заступљене следеће дисциплине: атлетика, пливање, бокс, хрвање, тенис, дизање терета, веслање, поло, петобој, стрељање и једрење. Надаље учествоваће такмичари једриличари, гимнастичари, рукометаши, хокејци, бициклисти. Врло је вероватно да ће бити заступљене и следеће дисциплине, као јахање, скијање и рагби.

У Буенос Ајресу рачунају да ће број учесника на овој приредби износити око 2 000, те се за тај број већ и подиже олимписко село.

Према вестима из Сједињених америчких држава за ова такмичења већ се припремају 150 атлетичара, који ће с обзиром на ратно стање приспети у Буенос Ајрес са огромним транспортним авионима.

ФТК ИЗ БУДАПЕШТЕ ПОБЕДИО ЈЕ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ ЗАГРЕБА

Загреб, 28 јануара. — Овде је у недељу гостовала будапештанска екипа ФТК у хокеју на леду. Противник је била репрезентација Загреба, која није пружила велики отпор одличним Мађарима.

ФТК је после изврсне игре победио Загрепчане са 12:2. Будапештанци су после ове утакмице наставили пут у Италију где ће одиграти неколико утакмица.

НОВ БРАЗИЛИЈАНСКИ РЕКОРД НА 400 МЕТАРА

Млади Бразилијанац Де Азис, који је пре две године на 100 м. поставио време од 10,3 (истина с ветром) и ове године би био несумњиво један од највећих фаворита на Олимпијади у Хелсинкију на стази од 100 и 200 метара.

Сада јављају преко Швајцарске да је овај млади Бразилијанац поставио нов бразилијански рекорд на стази у 400 м. Време је изврсно и оно износи 47 6. Ранији рекорд држао је Рамош са временом од 48.7 секунди.

У ПАРИЗУ СЕ ПОДИЖЕ СТАДИОН ЗА 120.000 ГЛЕДАЛАЦА

Пошто Парижани нису задовољни са својим старим Коломб-стадионом одлучили су да подигну нови који ће моћи примити око 120 000 гледалаца.

Стадион ће се подићи у Ренсенској шуми. Издаци око зидања овог стадиона предвиђени су на 100.000 000 франака.

Стадион ће се подићи по завршетку рата.

ПРВЕНСТВО У ШПАНИЈИ

После недељних утакмица стање првенствене табеле је следеће:

1. А. Авиац. Мад.	15	9	3	3	31:21	21
2. Валенсија	15	9	2	4	44:25	20
3. Еп. Барцел.	15	8	4	3	33:19	20
4. Р. Мадрид	15	8	2	5	42:30	18

На петом месту се налази Севиља, следе: Целто, Виго, Коруна, А. Билбао, Кастелон, Аликанте, Гранада, Овиедо, Ф. К. Барселона, Сан Себастијан.

ПИНГ-ПОНГ

Првенство Ујвилека у пинг-понгу одржаће се 1 фебруара

Као што смо раније јавили, првенство Ујвидека у пинг-понгу требало се одржати 25 овог месеца. Међутим, из техничких разлога, ово такмичење није одржано. Синоћ је на седници Католичке читаонице, секције пинг-понга, која и организује ово првенство, решено да се првенство одржи 1 фебруара ове године.

Пријаве за учествовање на такмичењу прима Стеван Тоболка, секретар КОК-а, сваки дан у друштвеним просторијама од 20—22 часова.

Најбољи европски пливачи Швеђани: Борг, Олосон и Ротман. Мађари Татош и Елемер, као и најбољи немачки пливачи састаће се 1 фебруара на великим пливачким такмичењима у Берлину.

УАК—Ференцвош састаће се у Ујвидеку 22 марта у борби за бодове.

40 минута трајаће полувреме једне фудбалске утакмице у Француској. Ово решење је донето због слабије хране играча, који се ради тога брже умарају.

У Варшави у присуству Макса Шмелинга Неман Фогт победио је у боксу на поене Шек Рајха.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иборчић, Бардоши Ласло у. 2.

ФОТО „АКИ" прави најлепше уметничке фотографије и природне дечије снимке. Хитлер Адолф улица 9. 174

СТАРА одела, намештај најбоље плаћам. На позив кући долазим НАЧА ШАНДОР, старетинар, Хатер 11 (Рибљи трг). 17

Укрштене речи

Број 13

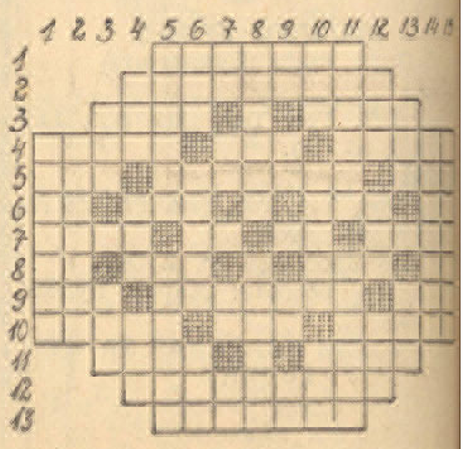

Водоравно: 1. немачки: рој, 2. ст... грчки назив Дарданела, 3. боја карпатима — према — француск... добро, 4. сруши — лепота — порту... галски морепловац (име), 5. дрво — незгода — грчка богиња светла, ... речица — трк — више — вели... рокада — гребен, 7. рођак — упит... заменица — место у Чешком прот... торату — издајица, 8. тако пас ла... — чуло (множ.) — сугласник — в... ста папагаја — мађарски: тамо, ... узних бола — континент — два, ... врста антилопе — бара — хемиј... елемонат, 11. сирће, — сугласник — мушко име (скр.), 12. висока школ... 13. разчлањавање.

Усправно: 1. навике, 2. ослободи... јужне Америке, 3. група — према — то, 4. немачки: коса — придев — мушко име (скр.), 5. дебео покрив... — минута, 6. зов (непр.) човек а... Алзаске — франц. дневни лист, 7. н... та — сугланици часа — узвик ч... ђења — слово латинице — потврд... 8. урођеници у сев. Африци — мест... у Белгији, 9. (обрн.) сугласници п... да — нота — речица — мађарск... ту — лична заменица, 10. слу... (и=ј) — кут — мађарски: вода, 1... сањао — премештање, 12. женск... уметн. име — немачки: па да — име филмске глумице, 13. (обрн.) немачки: јести — предлог — показн... заменица, 14. новац у Никарагв... 15. што остаје.

Решење укрштених речи
Број 12

Водоравно: Ита Рина, простак, л... сица, б, искида, маса, аут, тока, и... Алмаш, ра, Маркомане, тка, арз, ... н, л, дрида, мна, ата, мај, о, ... Емден, мр, кугу, арп, пошо, херод... а, убигам, Голијат, станица.

Усправно: ил, И. Г. тим, ујо, Ас... стол, Мисир, маури, Ица, ат, ма, ... на, Аркадије, ха, а, алка, ра, ме, ... бумо, Н. Н., Одра, п, тама, да, ет, ... рл, шарлатан, ту, ост, на, зм, об... скоро, аршин, тика, маги, ада, пи... ка, на.

ЗОРА

Неутрални полу-мастан крем, специјалитет за особе са јако сувим теном, храни кожу и чини је еластичном

Парфимерија **„ЗОРА"**
Ујвидек, Мусолини Б. пут 5
ТЕЛЕФОН: 34—17 18

Одговорни уредник и издавач
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ,

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко предузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 58.